

موضوع:

تعلیم و تربیت: ۱۲۲ (اخلاق و علوم تربیتی: ۲۳۸)

گروه مخاطب:

- عمومی

تخصصی (طلاب و دانشجویان)

شماره انتشار کتاب (چاپ اول): ۲۲۵۲

مسلسل انتشار (چاپ اول و از چاپ): ۶۰۷۵

www.ketab.ir

نیک‌خو، مهدی، ۱۳۳۵ -

دخترانه (پژوهشی در دنیای دختران) / مهدی نیک‌خو. - قم: مؤسسه بوستان کتاب (مرکز چاپ و نشر دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم)، ۱۳۹۳.

[۲۱۲] ص. - (مؤسسه بوستان کتاب: ۲۲۵۲) (اخلاق و علوم تربیتی: ۲۳۸، تعلیم و تربیت: ۱۲۲)

ISBN 978-964-09-1540-0

فهرست نویسی براساس اطلاعات فپا.

Mahdi Nik Khou. Girlish (A journey into the world of girls)

ص. ع. - به انگلیسی:

کتابنامه: ص. [۲۰۵] - ۲۰۷؛ همچنین به صورت زیرنویس.

۱. دختران. ۲. دختران - روان‌شناسی. الف. دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، مؤسسه بوستان کتاب.

ب. عتران. ج. عنوان: پژوهشی در دنیای دختران.

۳۰۵ / ۲۳

HQ ۷۷ / ۹۵۳

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۳۵۲۰۴۴۸

۱۳۹۳

دخترانه

(پژوهشی در دنیای دختران)

دکتر مهدی نیک‌خو

بوستان
۱۳۹۳

بوستان کتاب

دخترانه

(پژوهش در دنیای دختران)

• نویسنده: مهدی نیک‌خو

• ناشر: مؤسسه بوستان کتاب

(مرکز چاپ و نشر دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم)

• لیتوگرافی، چاپ و مجامعت: چاپخانه بوستان کتاب

• نوبت چاپ: اول / ۱۳۸۲ • شمارگان: ۱۰۰۰ • بها: ۱۰۰۰۰ تومان

تمامی حقوق © محفوظ است

printed in the Islamic Republic of Iran

♦ دفتر مرکزی: قم، خ شهدا (صفائی)، ص پ ۹۱۷ / ۳۷۱۸۵، تلفن: ۳۷۸۲۱۵۰-۷، فکس: ۳۷۸۲۱۵۰، نامبر: ۳۷۷۲۱۵۴، تلفن پخش: ۳۷۷۳۴۲۶

♦ فروشگاه مرکزی: قم، چهارراه شهدا (عرضه ۱۲۰۰۰ عنوان کتاب با هزاری ۱۰۰۰ نامبر)

♦ فروشگاه شماره ۲: تهران، میدان فلسطین، خ طوس، کوچه تبریز، پلاک ۳۰، تلفن: ۸۸۰۹۰۹۲

♦ فروشگاه شماره ۳: مشهد، چهارراه خسروی، مجتمع پاس، جنب دفتر تبلیغات اسلامی، خ خراسان رضوی، تلفن: ۲۲۳۳۶۷۲

♦ فروشگاه شماره ۴: اصفهان، چهار راه کرمانی، جنب دفتر تبلیغات اسلامی شعبه اصفهان، تلفن: ۳۲۲۲۰۳۷۰

♦ فروشگاه شماره ۵: اصفهان، میدان انقلاب، جنب سینما ساحل، تلفن: ۳۲۲۲۱۷۱۲

♦ فروشگاه کودک و نوجوان: قم، چهارراه شهدا، نیش خیابان ارم، تلفن: ۳۷۷۳۱۷۹

♦ پخش پکتا (پخش کتب اسلامی و انسانی)، تهران، خ انقلاب، بین ابوریحان و فلسطین، بیست سروش، پلاک ۴، تلفن: ۶۶۷۳۲۰۳

انتداب اداره چاپ و نشر: (۳۷۸۲۱۵۰) (۳۷۸۲۱۵۰) (۳۷۸۲۱۵۰) (۳۷۸۲۱۵۰) (۳۷۸۲۱۵۰) (۳۷۸۲۱۵۰) (۳۷۸۲۱۵۰) (۳۷۸۲۱۵۰) (۳۷۸۲۱۵۰) (۳۷۸۲۱۵۰)

پست الکترونیک مؤسسه: E-mail: info@bustaneketab.com

جدیدترین آثار مؤسسه و آشنایی بیشتر با آن در وب سایت: <http://www.bustaneketab.com>

با قدردانی از همکاریانی که در تولید این اثر نقش داشته‌اند:

• اعضای شورای بررسی آثار • دبیر شورای کتاب • جواد آهنگر • سرویراستار: ابوالفضل طریقه‌دار • ویراستار: زهرا صفری • چکیده عربی: خلیل المصامی • چکیده انگلیسی: یحیی داوری • فنی: مصطفی محفوظی • اصلاحات حروف‌نگاری: لیلا حاج‌اسماعیلی • صفحه‌آرا: حسین محمدی و احمد مؤتمنی • کنترل نمونه خوانی: محمدجواد مصطفوی • نمونه‌خوانی: محبوبه سادات ابریشم • کنترل فنی صفحه‌آرایی: سیدرضا موسوی‌منش • کارشناس طراحی و گرافیک: مسعود نجابتی • طراح جلد: امیرعباس رجبی • مدیر تولید: عبدالهادی اشرفی • اداره آماده‌سازی: حمید رضا تیموری • اداره چاپخانه: مجید مهدوی و سایر همکاران لیتوگرافی، چاپ و صحافی.

رئیس مؤسسه
اسماعیل اسماعیلی

فهرست مطالب

۱۱	مقدمه
۲۱	درباره دختران
۲۱	اسلام و فرزند دختر
۲۳	رشد دختران
۲۴	وضع غدد
۲۵	آثار رشد
۲۶	مشکلات و عوارض
۲۷	الف) اختلالات زیستی
۲۸	ب) مشکلات زیستی
۲۹	بیماری‌های زیستی
۳۱	روش مراقبت و اصلاح
۳۱	۱. سلامت و بهداشت بدن

۳۲	۲. مراقبت در تغذیه
۳۳	۳. مراقبت در بهداشت روانی
۳۵	دنیای نوجوانی دختران
۳۵	نوجوان و حیات اجتماعی
۳۶	فواید حیات جمعی
۳۸	ارتباط در عین محدودیت
۳۹	رابطه با همسالان
۴۰	تقلید و ماندگار سازی
۴۱	طغیان و عصیان در مقابل بزرگ‌ترها
۴۲	رفتار غیر متوقعانه
۴۲	لغزش‌ها و انحراف‌ها
۴۳	خطرها و عوارض لغزش‌ها
۴۴	مواضع لازم در قبال آن‌ها
۴۷	روابط دختر و پسر
۴۸	آسیب‌ها
۵۰	آسیب‌های تربیتی
۵۰	هویت‌یابی
۵۳	وظیفه تعلیم و تربیت در هویت‌یابی جنسی نوجوانان
۵۵	هویت‌یابی جنسی

۵۷	اعمال سخت‌گیری و خشونت برای نوجوانان
۶۰	سخت‌گیری در ازدواج
۶۲	نبود جوّ تفاهم و گفت‌وشنود بین والدین و نوجوان
۶۵	عدم آموزش حدود شرعی درباره حلال و حرام، مجرم و نامحرم
۶۸	زندگی یا آرمان‌های خودساخته ذهن
۷۰	عقل، تعیین‌کننده مرز آزادی
۷۱	تسلط بر نفس، مقدمه گسترش روابط
۷۳	رفتارهای مختلف بین دو جنس مخالف
۷۳	۱. برخورد مبتنی بر شناخت و احترام متقابل
۷۴	۲. برخورد مبتنی بر شرم افراطی
۷۵	۳. برخورد دست‌پاچه و هیجان‌زده
۷۵	۴. برخورد خشک و محدود
۷۶	۵. برخورد مبتنی بر پرخاش‌گری
۷۷	۶. روابط پنهانی
۷۷	۷. برخورد غیرعادی و ناپخته
۷۸	۸. افراط در معاشرت
۸۱	وضع مطلوب در روابط دختر و پسر
۸۱	۱. شناخت واقعیت‌های جنس مخالف
۸۲	۲. اجتناب از خیال‌پردازی و تصور رؤیایی

۳. از بین بردن ترس، دلهره و احساس دشمنی و خشونت..... ۸۲
۴. حفظ خون سردی و صلابت شخصیت..... ۸۳
۵. برخورد مبتنی بر احترام با مراعات حدود شرعی..... ۸۳
۶. نداشتن روابط پنهانی با جنس مخالف..... ۸۳
۷. اجتناب از برقراری روابط صمیمانه با جنس مخالف..... ۸۵
۸. دوری از خودنمایی و جلب توجه..... ۸۵

- از دوج مقدس اما به مشکل..... ۸۷
۱. مشکل انتقام..... ۸۸
۲. مشکلات فرهنگی..... ۸۹
- چگونه تفاهم داشته باشیم؟..... ۹۳
- قوانین فردی را بشناسیم..... ۹۵
- قوانین فردی را تغییر دهیم..... ۹۶
- چگونه روابط خوبی داشته باشیم؟..... ۹۷
- زنان چه کارهایی را بهتر انجام می دهند؟..... ۹۹
- زبان..... ۹۹
- زنان - ظرف کار..... ۱۰۰
- حس های برتر..... ۱۰۰
- برخورد اجتماعی..... ۱۰۱
- برای رهبری به دنیا آمده اند..... ۱۰۱
- ورزش..... ۱۰۲

۱۰۳	زن و جوانی
۱۰۵	یک زن و چند شوهر
۱۰۷	خوینیت ندارد دختر
۱۱۴	آسیب شناسی دختران جوان
۱۱۶	برچسب ناچسب
۱۲۹	قارچ های غرب
۱۴۴	زن در غرب
۱۴۸	آزادی زنان در غرب
۱۵۵	فرهنگ برهنگ و فرهنگ
۱۷۱	هویت جنسی
۱۷۳	محبوب ترین بنیان
۱۷۳	اجازه پدر برای ازدواج دختر
۱۷۴	کفو بودن؛ صلاحیت کلی برای همسران
۱۷۷	معیارهای انتخاب همسر
۱۷۷	۱. ایمان
۱۷۸	۲. درستی، پاک دامن و فضایل اخلاقی دیگر
۱۷۹	۳. توانایی کافی برای تأمین هزینه زندگی
۱۸۰	۴. تناسب فکری دو همسر و هماهنگی میان خواسته های آن دو
۱۸۱	شیوه تحقیق درباره انتخاب همسر متناسب
۱۸۲	عوامل مؤثر بر ازدواج

۱۹۵.....تعهد اخلاقی و انسانی دو همسر

۱۹۷.....نامه یک زن امریکایی به زن لبنانی

۲۰۳.....سلامت دختران

۲۰۵.....کتاب نامه

www.ketab.ir

مقدمه

آن جا که قحطی امان و فقدان عاطفه و غربت انسان، فضایی وحشت خیز ساخته بود و دست های خشونت و ستم، دخترکان معصوم را به جرم بی گناهی^۱ در خاک سیاه سردی می کاشت، آن جا که زن دشنام بزرگ آفرینش^۲ و ننگ نشسته بر پیشانی زندگی بود و میلاد دختران، شرمی تلخ که تنها گریز به دامن بیابانها^۳ چاره سازش بود، ناگهان دست تقدیر پروردگار، گلی به دامن محمد ﷺ و خدیجه رضی الله عنها بخشید و کوشی در خشک سالی زمان گشود که دیوار باورهای دیرپا و سیاه را فرو شکست و برای همیشه سند استوار محاکمه کج بینان و تاریک اندیشان شد. در فضایی که زن شرافت و حرمت یافت، در خانه ای که دختر بوی بهشت می داد و در

۱. ﴿يَأْتِي دَنْبٌ قُتِلَتْ﴾: تکویر، آیه ۹.

۲. وام گرفته از: خط خون، سروده موسوی گرمارودی.

۳. اشاره بر عرب جاهلیت که به نص صریح قرآن با شنیدن تولد دختر ﴿يَتَوَارَى مِنَ الْقَوْمِ﴾؛ از قوم خود متواری و گریزان می شدند.

آغوش و بردوشی که زن را ریحانه می‌دانست، فاطمه بالید و همه چشم‌ها و عاطفه‌ها دیدند که زن ناتوان نیست و می‌تواند آفریدگار بزرگ‌ترین ارزش‌ها و حماسه‌ها و نقش‌آفرین خطیرترین لحظه‌ها باشد.

فضا و آغوشی که فاطمه پرور شد نشان داد زن نیز می‌تواند به آسمان راه یابد و در فرصت حیات، باغبان گل‌ها و بارور کننده بذرهای پرورنده پربارترین درختان باشد.

خانه‌ای که در آن گرمای عاطفه و محبت و حضور والاترین و ناب‌ترین اندیشه‌ها باشد، جز فاطمه چه دست‌آورد و محصولی می‌تواند داشته باشد و اگر چنین فضایی خانه‌ای اسوه امروز زندگی‌ها شود صدای شکستن کدام دل و فرو ریختن کدام خانواده را می‌توان شنید؟

اگر فاطمه علیها السلام را «حانیه» می‌گویند، یعنی کسی که به همسر و فرزند و خانواده‌ی خویش بارانی از تبسم و مهر می‌باراند و فضایی معطر از گل‌های صمیمیت و عشق می‌سازد، بی‌دلیل نیست، فاطمه خود در چنین محیطی تنفس کرده است و باید چنین نیز باشد.

اگر فاطمه را فاطمه می‌نامند، یعنی بریده از همه بدی‌ها و ناپاکی‌ها، به آن دلیل است که در محیطی زیسته و رشد کرده که در سیمای پدر و مادر جز پاکی و طهارت چیزی ندیده است. در آن‌جا، قلب‌ها جز به شوق پاکی نتپیده و چشم‌ها جز در جست‌وجوی نیکی و فرهیختگی نبوده است. چگونه او بتول^۱ نباشد که همه لحظه‌های زندگی پدرش گسستن از دنیا و

۱. بتول از ریشه «بتل» به معنای بریدن و گسستن (بریدن از دنیا و تعلقات آن).

پیوستن به محبوب بوده است. او دیده است که در لحظه‌های نیایش و دعا، وقتی اشک بر گونه‌های پدر می‌دوید فضای خانه را بال در بال جبرئیل پر می‌کرد. اگر آن‌قدر به نماز می‌ایستاد که نگاه معصومه زینب علیها السلام و کنجکاوای کودکانه، حسن و حسین علیهما السلام، پاهای آماسیده مادر را می‌نگریست بدان دلیل است که او عبادت شبانگاه پدر دیده است و نجوای دردآلود علی علیه السلام در آرامش شب‌ها و خلوت نخلستان‌ها.

زهد زهرا آینه زهد پدر و همسر است. فرش خاک را، که همواره پدر و همسر بر آن می‌نخستند و می‌آرمیدند می‌شناخت. او ساده‌زیستی پدر را می‌نوشت. و به همین دلیل در شب ازدواج در هلهله زنان و شادی همراهان، ناگهان فرمان توقف داد و در حلقه زنان لباسی را که به رسم شب زفاف برتن داشت بیرون کشید و در میان بخت نان لباس کهنه همیشگی‌اش را پوشید و با فریادی که از شوق می‌لرزید گفت: «وقتی شما شادی می‌کردید، من صدای محزون زنی را در خم کوچه شنیدم که می‌گفت: خانه بخت می‌روی اما من رختی برای پوشیدن ندارم.»

اگر لطافت و زیبایی روح بزرگ فاطمه علیها السلام را می‌بینید که گردن‌بندش را به مستمندی می‌بخشد و سه شب، در پایان روزهایی که بر گرسنگی گذشته، اندک افطاری‌اش را نیز به مسکین و یتیم و اسیر می‌بخشد، بی دلیل نیست. این‌ها انعکاس روح بزرگ رسول‌الله صلی الله علیه و آله و علی علیه السلام و سایه روشن روح مادر بر اوست.

اگر محیط و فضایی چنین مهذب و پاک بسازیم، رویش گل‌های صفا و صدق، و پرورش روح‌های شفاف و روشن را خواهیم دید.

که ﴿وَالْبَلَدُ الطَّيِّبُ يَخْرِجُ نَبَاتُهُ بِإِذْنِ رَبِّهِ وَالَّذِي خَبُثَ لَا يَخْرِجُ إِلَّا نَجَسًا﴾^۱.

اگر این ساده‌زیستی و قناعت، مستقیم یا با بیان غیرصریح و هنرمندانه به زندگی نسل امروز و فردا تزریق شود، کدام زندگی دست‌خوش تلاطم و پریشانی می‌شود؟

اگر فاطمه را بشناسیم و بشناسانیم و این همه زیبایی و عظمت را در عظمی‌ناکی این نسل و عطش‌ناکی همیشه‌انسان به اسوه، معرفی کنیم، این همه گسستگی و آشفته‌گی بر فضای زندگی‌ها بال و پر نخواهد گشود. بیا باید در جشن باو غ و عید آغاز عبادت فرزندانمان و در همه فرصت‌ها فاطمه را بازشناسیم. بیش و بیش از آن‌که دیگران الگوهای ورشکسته و دروغین را به نمایش بگذارند، فاطمه را به همه قلب‌ها و روح‌ها هدیه کنیم.

بیا باید بیش از این، از زبان هنر که برنده‌ترین و مناسب‌ترین زبان برای بیان ارزش‌هاست استفاده کنیم. آیا دریغ نیست که در مجموعه فیلم‌ها و نمایش‌های غربی از آغاز پیدایی سینما و تلویزیون هزاران فیلم‌نامه و سناریو از مریم مقدس را نشان می‌دهند و ما پس از چند دهه، هنوز در ترسیم سیمای زینب علیها السلام و فاطمه علیها السلام و دیگر اسوه‌هایمان کاری درخورشان نکرده باشیم؟

بیا باید زلال زندگی زهرا علیها السلام را در کام کودکانمان جاری کنیم و سیمای

۱. اعراف، آیه ۵۸. سرزمین پاکیزه و شیرین، گیاهش به فرمان پروردگار می‌روید، سرزمین‌های بدطینت و شوره‌زار، جز گیاهی ناچیز و بی‌ارزش از آن نمی‌روید.

درخشان زیباترین و کامل‌ترین نمونه را در چشم‌انداز اندیشه و احساسشان قرار دهیم، که اگر چنین کنیم فردایی به روشنی زندگی فاطمه خواهند یافت و سلامت نسلی که در دامانشان پرورده می‌شود تضمین خواهد شد.

روزگار ما روزگار دشواری است، خوب می‌دانیم کجا ایستاده‌ایم، با جغرافیا و تاریخ خویش آشناییم و میلیون‌ها نگاه نامحرم و نفس هرزه و زبان مسموم را که تمام تلاششان نبودن ماست، می‌شناسیم و به تعبیر قرآن: ﴿يُرِيدُونَ أَن يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَهِهِمْ﴾. پس به راستی چه باید کرد؟ وقتی سیل می‌آید چه می‌کنیم؟ وقتی شبانگاه احتمال حادثه می‌دهیم چه می‌کنیم؟ وقتی گل‌دان‌هایمان را با پاییزی تهدید می‌کند کدام سرپناه و نقطه امن را جست‌وجو می‌کنیم؟

اکنون درست در آن لحظه‌ایم. تکلیف نیز روشن و آفتابی است. همه باید، تمام سرمایه خویش را به میدان آورند و دو تکیه‌گاه بزرگ قرآن و عترت را سپر و سنگر خود سازند. راستی اگر همه وصیت‌نامه امام خمینی علیه السلام در همان جمله نخستین خلاصه می‌شد، باز تکلیف ما روشن و مشخص نبود؟ باز یافتن درست این دو منبع، آشتی و عشق به این دو سرچشمه لایزال، و مهم‌تر از همه ترجمه و تعریف این دو عنصر به زبان امروز، بایسته‌ترین کاری است که باید انجام پذیرد. تربیت درست نسل امروز، تعریف امروزی فاطمه علیها السلام است، ترجمه درست علی علیه السلام است، معرفی روشن قرآن است و اهدای همه این ارزش‌ها به قلب‌ها، باورها و زندگی‌ها. دختران ما هنوز فاطمه علیها السلام را آن‌گونه که امروز باید بشناسند،

نمی‌شناسند. هنوز از فاطمه علیها السلام چیزی می‌گوییم که شدنی نیست. بخش یا بخش‌هایی که پیوندی با زندگی امروز نمی‌یابد مطرح می‌کنیم و جوان و نوجوان ما این قله‌ها را چنان دور از دست‌رس می‌بیند که حتی بر حدود دامنه آن نمی‌توان دست یافت. در حالی که این‌ها الگو، اسوه و آیینیهایی برای تماشا و تصحیح امروز و فردا و همیشه ما هستند.

تربیت، ظریف و خطیر است، کار هر کس نیست هرچند تکلیف و وظیفه همه است. تربیت سهل و ممتنع است، ساده اما دشوارا آسان اما پیچیده. و این متناقض‌نمای شکوه‌مند را تنها کسانی خوب در می‌یابند که در این وادی قدم زد باشند. باید با نگاهی بصیرت‌مندانه به خود، تربیت، جامعه و منابع گران‌بشت زایش بنگریم تا خوب‌تر و دقیق‌تر پیش رویم و امیدهای بزرگ انقلاب متأسفانه را بارورتر سازیم.

دختران این مرز و بوم سرمایه‌های عظیم و ارجمندی هستند که قلب و اندیشه مستعد و تاثیرپذیرشان در اختیار ماست. اگر امروز بذرهای مناسب با شیوه‌های مناسب افشانده شود ثمره آن کام‌آینده را شیرین و فضایش رامعطر خواهد ساخت. اینان میوه‌های شاخسار مادرانی هستند که باید ارج نهاده شوند، زمینه‌ها برای آن‌ها فراهم شود. و از توان‌شان به بهترین شیوه بهره‌گیری شود. که جامعه سالم را جوانان می‌سازند، پیش می‌برند و طراوت و سرزندگی انقلاب محصول حضور دختران و پسران در تمام عرصه‌ها و صحنه‌هاست.

بقای حیات فردی و اجتماعی ما در چارچوب دین، و بقای حیات خانواده در گرو همین چارچوب است و تحقق این مهم، ارتباط وثیق و

محکمی با بینش و نگرش اعضای خانواده و رفتار صحیح آنان، از جمله دختران دارد که در آینده مادر، عمود خیمه خانواده خواهند بود. تحولات اجتماعی و فرهنگی دهه‌های اخیر، خصوصاً داد و ستدهای فرهنگی و پیدایی بعضی مسائل اخلاقی و نیز ظهور نگرش‌های متنوع و مختلف و گاه معارض درباره زن و مرد و خانواده، توجه جدی به این مسئله را از ناحیه دبیران و معلمان گرامی ضرور می‌سازد. مسلماً مربیان عزیز خصوصاً در مراکز آموزشی دخترانه، نقش عمده‌ای در اصلاح و رشد بینش دختران دارند که اگر دلیل‌های مختلف از عهده ایفای این نقش برنیابند، دیگران به جای آنها هدایت و شکل‌دهی به هویت دختران عزیز ما را بر عهده خواهند گرفت و اینان هرگاه با سنجش جای‌گزین مناسب و سزاواری نخواهند بود.

یقین داریم اگر امکانات لازم برای ایفای نقش فراهم آید و مربیان ما با داشتن فرصت و تقویت و تعمیق اندیشه‌های خود در این موضوع، یار و هدایت‌گر دختران ظاهر شوند، بسیاری از نگرانی‌ها رفع می‌گردد و امید به فردای روشن و متعالی دخترانمان افزایش می‌یابد.

این یک امر مسلم و قابل لمس است که توفان نابسامانی‌های اخلاقی و سستی بنیان خانواده و تهاجم ارزش‌های منحل پیش از آن‌که به پسران آسیب رساند - که حتماً می‌رساند - گل‌های پاک و معصوم و معطر بعضی خانه‌ها را می‌پژمرد و غبار غم و اندوه بر جان‌شان می‌نشاند. به میزانی که در رشد معنوی دختران خویش موفق شویم و آنان را در سرنوشت ملکوتی‌شان تعالی بخشیم و راه تکامل زندگی را با شیوه‌های مناسب

برایشان تبیین کنیم، به همان میزان نیز پسران جامعه را حفظ کرده‌ایم. لازمه هدایت این نسل در حال تحول، کسب بینش عمیق و درست از انسان و زن و مرد و خانواده است. بدین منظور طرح مباحثی چون:

اسلام درباره «زن» چه می‌فرماید؟ آیا زن با مرد تفاوت جوهری دارد؟ در این باره در قرآن کریم و سیره معصومان (علیهم‌السلام) چه آمده است؟ آیا این تفاوت‌ها به نفع یکی و ضرر دیگری است؟ آیا آنچه در طول تاریخ اسلام بر زن رفته است همه مطابق معیارهای اسلام بوده است؟ آیا همه سنت‌های گذشته ما ناصواب بوده است؟ آیا وظیفه زن در خانه ماندن است؟ آیا وظیفه زن کار در بیرون است؟ آیا کار همان مشارکت فرهنگی و اجتماعی است؟ آیا زن باید خود را از انزای خانواده کند؟ چه ناهنجاری‌هایی دختران را تهدید می‌کند؟ روابط میان دختران و پسران را چگونه تنظیم کنیم؟ پدران و مادران نیازمند چه آگاهی‌هایی در این زمینه هستند؟ دختران ما در این سنین چه خصلت‌ها و ویژگی‌هایی دارند؟ دختران ما نیازمند چه آگاهی‌هایی هستند؟ بهترین و موثرترین شیوه‌ها در انتقال این آگاهی‌ها چیست؟ مهم‌ترین سوال‌ها و ایرادهای دختران ما به نگرش اسلامی به زن چیست؟ چگونه می‌توان به آن‌ها پاسخ داد؟ آیا به بهانه هم‌اهنگی با زمان، بعضی معیارهای اصیل را از دست نداده‌ایم؟ آیا به بهانه حفظ اصول و معیارها، بعضی سنت‌ها را بر دختران تحمیل نکرده‌ایم؟ آیا توانسته‌ایم مرزهای مشخصی میان نگاه مترقی اسلام از زن و خانواده با نگرش‌های وارداتی قائل شویم؟ آیا گروهی از ما با تکیه بر روش‌های ایستایی، خود را از نسل امروز دور نمی‌سازند؟ آیا عمل‌گران و متحجران، هردو، عرصه را

برای ورود ارزش‌های منحنی هموار نمی‌کنند؟ آیا این امر به گسیختگی فرهنگی و بی‌انسجامی در فرهنگ منجر نمی‌شود؟ مرز دوستی‌های آنان را چگونه مشخص کنیم؟ معیار روشن آن کدام است؟ الگوهای مناسب دوستی کدام است؟ نقش آفرین آینده خانواده کیست؟ آیا ماهیت خانواده در حال تحول و دگرگونی است؟ ساختار خانواده در عصر جدید چگونه است؟ آیا هنوز هم پیوند خانواده با رشته محبت گره می‌خورد؟ آیا حساب‌گری عصر جدید نظم نوینی را در پیوند خانواده‌ها رقم می‌زند؟ آیا می‌توانیم فرهنگ مستقل خود را در روابط خانوادگی در عصر جدید حفظ کنیم؟ چگونه؟...

این سوال‌ها و سوال‌هایی را این قبیل که حتماً در ذهن اولیاء و مربیان محترم و نیز جوانان عزیز، به خصوص دختران پاک‌دامن موج می‌زند، نیازمند بحث و بررسی است، تا راه حل‌های مناسب آموزش را جست‌وجو کرده، چراغ دانش و آگاهی را روشنی‌بخش جامعه جوانان سازیم. اینک ماییم و انتظار فطری دخترانمان از ما. در زیر کلام و نگاهمان، در کلاس درس، در کوچه، خیابان و منزل، استغاثه معصومانه‌شان را می‌شنویم که اگر ما، فرزندان فاطمه علیها السلام، مظهر زیبایی و پاکی و نجابتیم، رهزان زیبایی و آلوده‌کنندگان پاکی و دام‌گستران نجابت و حیا را مهار کنید! همت کنید و امروز را دریابید که فردا بسیار دیر است.

مهدی نیک‌خو

۹۲/۱۲/۲۲